

ВИСНОВОК

ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

аспірантки Дронь Марини Анатоліївни на тему:
«Стратегія управління фінансовими ризиками в умовах кризи (на прикладі
банківських установ)»,
що подана на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 051 «Економіка»

Дисертаційна робота Дронь Марини Анатоліївни на тему «Стратегія управління фінансовими ризиками в умовах кризи (на прикладі банківських установ)» виконана на кафедрі «Облік та оподаткування» факультету «Економіко-гуманітарний» Українського державного університету науки і технологій, подана на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка». Тема дисертації затверджена на засіданні вченої ради Дніпровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна (протокол № 4 від 05 листопада 2018 року).

1. Ступінь актуальності теми дисертації та її зв'язок з планами наукових робіт університету

В сучасних умовах посилення економічної нестабільності винятково важливого значення набуває проблема забезпечення фінансової стійкості банківської системи України. Кризові явища у банківському секторі через пандемію COVID-19 та військові дії підтвердили тезу про те, системі управління фінансовими ризиками в банках не було приділено достатньої уваги.

Фінансові ризики банку – це загроза невиконання стратегічних планів щодо ресурсної та дохідної частин операцій, яка негативно відобразиться на прибутку чи капіталі банку.

Фінансові ризики притаманні активно-пасивним операціям банку, тому при їх проведенні дуже важливо визначити величину ризику, який бере на себе банк, і розробити та впровадити інструменти зменшення ризику.

Стратегія управління фінансовими ризиками – це процес, за допомогою якого банк виявляє (ідентифікує) фінансові ризики, проводить оцінку їх величини, здійснює їх моніторинг і контролює свої ризикові позиції.

У роботі основна увага приділяється теоретико-методичному обґрунтуванню та розробці практичних рекомендацій щодо стратегічного управління фінансовими ризиками в умовах кризи.

Тому задача визначення ефективної стратегії управління фінансовими ризиками є важливою та актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Наукові дослідження за темою дисертації є складовою науково-дослідних тем: Дніпровського національного університету залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна «Теоретико-методологічні засади забезпечення економічного розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах фінансової нестабільності» (номер державної реєстрації 0121U109171), в рамках якої аспіранткою удосконалено методичні підходи до оцінки фінансових ризиків в умовах фінансової нестабільності; Українського державного університету науки і технологій «Розвиток системи ризик-менеджменту в умовах кризи» (номер державної реєстрації 0122U002523), в рамках якої здобувачем запропоновано підходи до підвищення результативності системи ризик-менеджменту в умовах кризи.

Під час виконання вказаних досліджень дисертант виступав у якості виконавця і співавтора звітів з науково-дослідної роботи.

2. Наукова новизна, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Наукова новизна одержаних результатів. Розроблені у процесі дослідження наукові положення полягають у наступному:

удосконалено:

- теоретико-методичні підходи стратегії управління фінансовими ризиками банку в умовах кризи, яка на відміну від існуючих, враховує значення інтегрального показника суттєвості фінансових ризиків, ризик-апетит та рівень покриття економічним капіталом відкритих позицій, що знаходяться під ризиком;

- методику визначення рівня суттєвості фінансового ризику, яка, на відміну від існуючої, враховує умови зовнішнього середовища банку: ординарні, передкризові, економічна нестабільність (криза);

набули подальшого розвитку:

- підходи обліково – аналітичного забезпечення стратегічного управління фінансовими ризиками, які на відміну від існуючих, відображають складові антикризового ризик-менеджменту: обліково-аналітичних процедури в умовах кризи; методичне забезпечення стратегічних антикризових рішень; антикризовий контроль; фінансовий моніторинг основних бізнес-процесів банку в умовах кризи; складання внутрішньої та зовнішньої звітності з антикризового менеджменту; оптимальний розподіл ресурсів в умовах кризи;

- напрямки самооздоровлення банку, які, на відміну від існуючих, враховує циклічність чинників зовнішнього середовища та стратегією управління фінансовими ризиками;

- принципи виокремлення внутрішніх ліній безпеки банку за певними функціональними та організаційними характеристиками.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні наукові положення та рекомендації можуть слугувати теоретичним підґрунтям для розробки якісно нових інструментів банківського ризик-менеджменту.

Методичний підхід до визначення рівня суттєвості фінансових ризиків банку використано у системі ризик-менеджменту АТ «АКБ» КОНКОРД» (довідка 87/вн від 05.05.2022 р.). Основні результати дисертаційної роботи впроваджено у навчальний процес Українського державного університету науки і технологій при викладанні навчальних дисциплін «Ризикологія», «Фінансовий аналіз», «Банківський менеджмент» (довідка № НЗ / 17 від 13.06.2022 р).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є одноосібно виконаною працею. Усі наукові результати, викладені у дисертації, отримані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у роботі використані лише ті положення та ідеї, які є результатом особистих досліджень здобувача.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана діловою українською мовою з дотриманням стилю викладення результатів проведених досліджень відповідно до встановлених вимог. Стель викладання наукових положень і висновків забезпечує доступність сприйняття та осмислення матеріалів дослідження.

3. Наукові публікації, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, та повнота опублікування результатів дисертації

За результатами дисертаційної роботи опубліковано 18 наукових праць, у тому числі 2 монографії, 3 публікації – у наукових фахових виданнях України, 3 – в інших виданнях України, 10 праць апробаційного характеру, а саме:

- монографії:

1. Дронь М. А. Аудит визначення розміру кредитного ризику за кредитними операціями банку. Теоретичні та прикладні аспекти обліку, оподаткування та аудиту в сучасних умовах господарювання : колект. моногр. під заг. ред В. В. Бобиля. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2019. С. 86–92.

2. Дронь М. А. Облік і управління фінансовими ризиками банку в умовах економічної нестабільності. Наукові та прикладні аспекти обліково-аналітичного забезпечення ризик-орієнтованого управління ; колект. моногр. під заг. ред В. В. Бобиля. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. С. 31–59.

- праці, які опубліковані у фахових виданнях України:

3. Дронь М. А., Бобиль В. В. «Хмарні» технології як фактор збільшення операційного ризику банку. Банківська справа. – 2014. – № 11-12 (131). – С. 47–62.

4. Dron M. A., Bobyl V. V., Taranenko A. S. Operational risks: assessment and ways of mitigation. Проблеми економіки транспорту. – 2018. – № 16. – С. 28–33.

5. Дронь М. А. Управління фінансовими ризиками банку за внутрішніми лініями безпеки. Ефективна економіка. 2022. № 5.

- праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Дронь М. А., Бобиль В. В. Вплив «хмарних» технологій на ризики банку. Проблеми економіки транспорту: тези доповідей XIII Міжнародної науково-практичної конференції (23.04-24.04.2015). – Дніпропетровськ: ДНУЗТ, 2015. – С. 181–182.

7. Дронь М. А. Сучасні банківські ризики. Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 28 листопада 2018 року. – Львів: Львівський інститут МАУП, 2018. – Ч. 2. – С. 216–221.

8. Дронь М. А. Шляхи зменшення операційних ризиків банку. Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту: матеріали 79 Міжнародної науково-практичної конференції. – Дніпропетровськ : ДНУЗТ, 2019 р. С. 358–359.

9. Dron M. Management of the bank operational risks. Engineer of the Third Millennium : The 18 International Students' Scientific Conference. – Дніпро: ДНУЗТ, 2019. – С. 9–10.

10. Дронь М. А., Бобиль В. В. Банківський аудит кредитного ризику. Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту : тези 80 Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 2020 р.). – Дніпро : ДНУЗТ, 2020. – С. 271–272.

11. Dron M. Internal audit of the bank's credit risk. Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики» (14-15 квітня 2021 р.). Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. – С. 111–113.

12. Дронь М. А. Стратегії управління економічним капіталом банку Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційний розвиток сучасної економіки: нові підходи та актуальні дослідження» (20-21 квітня 2021 р.). – Запоріжжя: ЗНУ, 2021. – С. 158–160.

13. Дронь М. А. Система управління ризиками як елемент економічної безпеки банку. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Економічна та інформаційна безпека: актуальні питання та інновації» (4 листопада 2021 р.). Дніпро : Дніпровський держ. ун-т внутр. справ, 2021. С. 101–103.

14. Дронь М. А. Управління фінансовими ризиками банку за «COSO» та «FERMA» моделями. Матеріали XII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Фінанси: теорія та практика» (17 грудня 2021 р.). Київ : Національний авіаційний ун-т, 2021. С. 186–189.

15. Дронь М. А., Бобиль В. В. Антикризова складова обліково-аналітичного забезпечення банківського ризик-менеджменту. Матеріали науково - практичної міжнародної конференції «Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика» (2– 3 червня 2022 р.). Харків : Український державний університет залізничного транспорту, 2022.

- праці, які опубліковані в інших виданнях України:

16. Дронь М. А., Бобиль В. В. Трансформація банківського нагляду в умовах фінансової кризи. Банківська справа. – 2016. – № 3 (140). – С. 99–110.

17. Дронь М. А., Бобиль В. В. Нова концепція антикризового управління банківськими ризиками. Банківська справа. – 2017. – № 2 (143). – С. 87–101.

18. Дронь М. А., Бобиль В. В. Сучасні інструменти банківської логістики. Банківська справа. – 2020. – № 2. – С. 94–102.

Апробація результатів дисертації. Основні результати дослідження докладалися й обговорювалися на всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема таких: «Проблеми економіки транспорту» (м. Дніпропетровськ, 2015 р.); «Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи» (м. Львів, 2018 р.); «Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту» (м. Дніпро, 2019 р.); «Engineer of the Third Millennium» (м. Дніпро, 2019 р.); «Проблеми та перспективи розвитку залізничного транспорту» (м. Дніпро, 2020 р.); «Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики» (м. Ірпінь, 2021 р.); «Інноваційний розвиток сучасної економіки: нові підходи та актуальні дослідження» (м. Запоріжжя, 2021 р.); «Економічна та інформаційна безпека: актуальні питання та інновації» (м. Дніпро, 2021 р.); «Фінанси: теорія та практика» (м. Київ, 2021 р.); «Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика» (м. Харків, 2022 р.).

4. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності

Під час виконання дисертації аспірантка Дронь М. А. дотримувалася принципів академічної доброчесності, що підтверджено сервісом перевірки

робіт на виявлення схожості текстів Unicheck. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації.

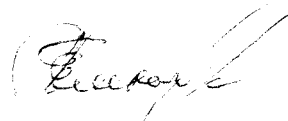
ВИСНОВОК:

Ознайомившись з дисертаційною роботою Дронь Марини Анатоліївни на тему «Стратегія управління фінансовими ризиками в умовах кризи (на прикладі банківських установ)» зі спеціальності 051 «Економіка» та науковими публікаціями, у яких висвітлено основні наукові результати, а також враховуючи результати апробації дисертаційної роботи, вважаємо, що:

1. Дисертаційна робота «Стратегія управління фінансовими ризиками в умовах кризи (на прикладі банківських установ)» за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю та практичною придатністю здобутих результатів є закінченим фундаментальним дослідженням, яке відповідає ОНП «Економіка».

2. Дисертаційна робота «Стратегія управління фінансовими ризиками в умовах кризи (на прикладі банківських установ)» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, і рекомендується до разового захисту у спеціалізованій вченій раді.

Голова засідання, доцент кафедри
«Облік та оподаткування»,
к.е.н., доцент

О. В. Пікуліна

Науковий керівник, завідувач кафедрою
«Облік та оподаткування»,
д.е.н., професор

В. В. Бобиль

Секретар, старший викладач кафедри
«Облік та оподаткування»

І. М. Ломтева